

UOT 34:343.1. Cinayət mühakimə icraatı, s.151-156

ZÜBEYDƏ RÜSTƏMLİ

Bakı Dövlət Universitetinin

“Cinayət prosesi” kafedrasının doktorantı

<https://orcid.org/0009-0008-9651-209X>

E-mail: zubeyda.v@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.64498/KVKQ2016>

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ CİNAYƏT PROSESİNDƏ İBTİDAI ARAŞDIRMA MƏRHƏLƏSİNİN ÜMUMİ XARAKTERİSTİKASI

Açar sözlər: cinayət prosesi, məhkəməyədək icraat, ibtidai araşdırma, təhqiqat, ibtidai istintaq, xarakteristika, əlamətlər.

Keywords: criminal process, pre-trial proceedings, preliminary investigation, inquiry, preliminary investigation, characteristics, signs.

Anahtar kelimələr: ceza muhakemesi, soruşturma öncesi işlemler, ön soruşturma, soruşturma, ön soruşturma, özellikler, belirtiler.

Ключевые слова: уголовный процесс, досудебное производство, предварительное расследование, дознание, предварительное следствие, характеристика, признаки.

A zərbaycan Respublikasının 14 iyul 2000-ci il tarixdə qəbul edilmiş, 01 sentyabr 2000-ci il tarixdə qüvvəyə minmiş Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin (bundan sonra – CPM) 7.0.22-ci maddəsinə görə, ibtidai araşdırma cinayət işi üzrə ibtidai istintaq və təhqiqat növündə məhkəməyədək aparılan icraatdır. Odur ki, Azərbaycan Respublikasının cinayət prosesində ibtidai araşdırma mərhələsinin ümumi xarakteristikasının verilməsindən ötrü ibtidai istintaqın və təhqiqatın prosessual-hüquqi xarakteristikaları verilməlidir.

İbtidai istintaq cinayət prosesinin müstəqil mərhələsi olub, cinayətin qısa müddətdə və bütünlükdə açılması, cinayəti törətməkdə təqsiri olan şəxslərin aşkara çıxarılması və işfə edilməsi, cinayətin törədilməsinə kömək etmiş səbəblərin və şəraitin aydınlaşdırılması, həmçinin cinayət nəticəsində vurulan ziyanın ödənilməsinə təmin edən tədbirlərin görülməsi üzrə müstəntiq, təhqiqat orqanları və ibtidai araşdırmaya prosessual rəhbərliyi həyata keçirən prokuror tərəfindən yerinə yetirilən prosessual fəaliyyətdir [4, s. 387-388]. İbtidai istintaq ibtidai araşdırmanın növlərindən biri olub, cinayət təqibi üzrə məhkəməyədək aparılan icraatın formasıdır. Prosessual rejiminə görə ibtidai istintaq məhkəməyədək icraat zamanı həyata keçirilən ən ciddi tənzimlənmiş icraat növüdür. Böyük ictimai təhlükə törətməyən cinayətlər üzrə məhkəməyədək

sadələşdirilmiş icraat şəklində aparılan təhqiqat və xüsusi ittiham qaydasında təqib olunan cinayətlər istisna olmaqla, bütün cinayət işləri üzrə ibtidai istintaqın aparılması məcburidir. Bundan başqa, CPM-in 430-cu maddəsinə əsasən, yetkinlik yaşına çatmayanların törətdikləri cinayətlər üzrə məhkəməyədək icraat yalnız ibtidai istintaq şəklində aparılır, CPM-in 469.1-ci maddəsinə əsasən, anlaqsız vəziyyətdə cinayət törətmiş şəxslər barəsində tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiq edilməsi üzrə məhkəməyədək icraat ibtidai istintaq şəklində aparılır, CPM-in 480.1-ci maddəsinə əsasən, cinayət törətdikdən sonra psixi xəstəliyə tutulmuş şəxslər barəsində tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiq edilməsi üzrə materialların məhkəməyədək hazırlığı ibtidai istintaq şəklində aparılır [1, s. 56-57], CPM-in 467-2.1-ci maddəsinə görə, narkomaniya xəstəliyi ilə əlaqədar cinayət məsuliyyətindən azad edilməsi nəzərdə tutulmuş şəxs barəsində tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiq edilməsi üzrə məhkəməyədək icraat ibtidai istintaq şəklində aparılır; CPM-in 467-12.3-cü maddəsinə əsasən, məhkəməyədək qiyabi icraat yalnız ibtidai istintaq şəklində aparılır. CPM-in 487-2-ci maddəsində birbaşa göstəriş olmasa da, onun müddəalarından belə nəticə çıxarmaq olur ki, hüquqi şəxs barəsində cinayət-hüquqi tədbirlərin tətbiq edilməsi üzrə məhkəməyədək icraat da ibtidai istintaq şəklində

aparılır.

Təhqiqat ibtidai araşdırmanın bir növüdür və CPM-in 214.1-ci maddəsinə əsasən, onun özünün də iki növü vardır:

a) ibtidai istintaqı məcburi olan cinayət işləri üzrə təxirəsalınmaz istintaq hərəkətlərinin icraatı. Təhqiqatın bu növü cinayətin izlərinin müəyyən edilməsi və rəsmiləşdirilməsi məqsədi ilə aparılır. Bu növ təhqiqat həm müddətlərinə görə, həm də təhqiqatçının səlahiyyətlərinin dairəsinə görə təhqiqatın daha “limitli” növüdür, çünki qanunvericilikdə onun 10 günlük prosessual müddətinin uzadılması imkanı heç bir halda nəzərdə tutulmur və bu təhqiqat növü üzrə təhqiqatçının həyata keçirə biləcəyi prosessual hərəkətlərin dairəsi məhdud şəkildə və qapalı siyahı ilə müəyyən edilir [7, s. 190];

b) böyük ictimai təhlükə törətməyən bəzi aşkar cinayətlər üzrə məhkəməyədək sadələşdirilmiş icraat. Təhqiqatın bu növü bəzi böyük ictimai təhlükə törətməyən aşkar cinayətlər üzrə həyata keçirilir və cinayət-prosessual formanın sadələşdirilməsi istiqamətində differensiasiyası ilə əlaqədardır [7, s. 192].

İbtidai istintaq və təhqiqat qanunvericiliklə belə fəaliyyəti həyata keçirmək səlahiyyəti verilmiş dövlət orqanlarının müvafiq vəzifəli şəxsləri tərəfindən həyata keçirilir. İbtidai istintaq, bir qayda olaraq, müstəntiq tərəfindən həyata keçirilir. Bununla belə, cari qanunvericilik prokurora da kifayət qədər səbəblər və əsaslar olduqda cinayət işi başlamaq və bu halda müstəntiqin səlahiyyətlərindən istifadə edərək onun ibtidai istintaqını aparmaq səlahiyyəti verir (CPM-in 84.2.1-ci maddəsi). Eləcə də, CPM-in 85.6-cı maddəsinə əsasən, istintaq şöbəsinin (bölməsinin, idarəsinin) rəisi (rəis olmadıqda müavini) müstəntiqin bütün səlahiyyətlərindən istifadə edir. Başqa sözlə, ibtidai istintaqı istintaq şöbəsinin (bölməsinin, idarəsinin) rəisi (rəis olmadıqda müavini) şəxsən özü də apara bilər.

Təhqiqat isə təhqiqatçı tərəfindən həyata keçirilir. Təhqiqatçı öz səlahiyyətləri daxilində istintaq və ya digər prosessual hərəkətləri qanuni və vaxtında aparmağa borcludur. Ümumiyyətlə, təhqiqatçının prosessual vəzifələrinin sistemi CPM-in 86.2-ci maddəsində təsbit edilmişdir. Təhqiqatçı təkcə ibtidai araşdırmaya prosessual rəhbərliyi həyata keçirən prokurorun deyil, icraatında müvafiq cinayət işi olan müstəntiqin də göstərişlərini və qərarlarını icra etmək vəzifəsi daşıyır (CPM-in 86.2.9-cu maddəsi). Əgər qanunvericilikdə müstəntiq üçün,

prinsipcə, prokurorun göstəriş və qərarları ilə razılaşmadığı hallarda bu göstəriş və qərarlarla bağlı yuxarı prokurora etiraz etmək imkanı nəzərdə tutulursa (CPM-in 85.5-ci maddəsi), təhqiqatçı üçün nə müstəntiqin göstəriş və qərarlarından ibtidai araşdırmaya prosessual rəhbərliyi həyata keçirən prokurora, nə də ibtidai araşdırmaya prosessual rəhbərliyi həyata keçirən prokurorun göstəriş və qərarlarından yuxarı prokurora etiraz etmək imkanı nəzərdə tutulmur. Təhqiqatçının prosessual hüquqlarının sistemi isə CPM-in 86.4-cü maddəsində təsbit edilmişdir. CPM-in 86.5-cı maddəsinə görə, təhqiqatçı öz icraatında olan işlə əlaqədar qeyri-aşkar üsullarla əməliyyat-axtarış tədbirləri keçirməyə haqlı deyil.

İbtidai araşdırma, müddətləri qanunla dəqiq müəyyən edilmiş icraat növlərinə aiddir. İbtidai istintaqın müddətləri CPM-in 218-ci maddəsi ilə nizamlanır. İstintaqı aparılan cinayətin ictimai təhlükəlilik dərəcəsindən asılı olaraq, həmin cinayətin istintaqı üçün nəzərdə tutulan müddət qanunverici orqan tərəfindən differensiasiya edilir. Qanunvericinin məntiqinə görə, böyük ictimai təhlükə törətməyən cinayətin istintaqı üçün daha az, ağır cinayətin istintaqı üçün isə daha çox müddət tələb olunur. Bu yanaşma, prinsipcə, anlaşılandır, lakin nəzərə almaq lazımdır ki, təcrübədə hər hansı cinayətə dair istintaqın nə qədər davam edəcəyi yalnız onun ictimai təhlükəlilik dərəcəsindən asılı olmur. Bu məsələyə paralel olaraq, çox saylı amillər öz təsirini göstərir. Təhqiqat müddətləri CPM-in 214.3-cü, 295.1-ci və 295.3-cü maddələri ilə nizamlanır.

İstintaq müddətləri cinayət məsuliyyətinə cəlb etmə müddətləri ilə də qarşılıqlı əlaqədədir. Cinayət məsuliyyətinə cəlb etmə müddətləri keçdikdən sonra şəxsin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi, bir qayda olaraq, istisna olunduğu üçün ibtidai istintaqın da məhz bu müddətlərin hüdudları nəzərə alınmaqla aparılması məqsədəuyğundur.

İbtidai araşdırma mərhələsi bu mərhələdəki məlumatların xüsusi hüquqi rejiminə görə də xarakterizə edilə bilər. Belə ki, ibtidai araşdırma sirri qanunla qorunur. CPM-in 222-ci maddəsi ibtidai araşdırma məlumatlarının yayılmasının yolverilməzliyini elan edir, Cinayət Məcəlləsinin 300-cü maddəsi isə təhqiqat və ya ibtidai istintaq məlumatlarını yayma əməllərinə görə cinayət məsuliyyəti nəzərdə tutur. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 03 iyun 2005-ci il tarixli, 248 №-li Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Dövlət sirrinə aid edilən məlumatların” Siyahısında konkret şəxslərin

kəşfiyyat, əks-kəşfiyyat, mütəşəkkil cinayətkarlıqla mübarizə və ya əməliyyat-axtarış bölmələrinin kadr heyətinə mənsubluğunu, habelə həmin orqanların əməliyyat-axtarış və əməliyyat-texniki tədbirlərini, dövləti cinayətlərlə bağlı cinayət işləri üzrə aparılan istintaqın qüvvələrini, vasitələrini və üsullarını açıqlayan məlumatlar dövlət sirrini təşkil edən məlumatlara aid edilmişdir.

Bununla belə, istintaq sirrinin (ibtidai araşdırma sirrinin) leqal tərifı mövcud olmadığına görə, bu kateqoriyanın özündə nəyi ifadə etməsini aydınlaşdırmaqdan ötrü nəzəri mənbələrə müraciət edilməli olur. Məsələn, H.Q. Eyvazova görə, ibtidai araşdırma sirri – cinayət və cinayət-prosessual qanunvericiliyi ilə qorunan, cinayət işinin təhqiqatı və istintaqı ilə bağlı olan, yayılması və ya qeyri-qanuni istifadəsi təhqiqatın və istintaqın və ya onun iştirakçılarının qanuni maraqlarına ziyan vura bilən konfidensial məlumatdır [5, s. 27]. CPM-in Kommentariyasının müəllifləri isə göstərirlər ki, ibtidai araşdırma sirrini təşkil edən məlumatlar dedikdə, cinayət və cinayət-prosessual qanunvericiliklə qorunan, ibtidai araşdırmanın maraqlarını əks etdirən, təhqiqatçı, müstəntiq, yaxud ibtidai araşdırmaya prosesual rəhbərliyi həyata keçirən prokuror tərəfindən konfidensial hesab edilən və ibtidai araşdırmanın maraqlarına real və potensial təhlükənin qarşısının alınması məqsədilə yayılmasına qadağa qoyulan məlumatlar başa düşülür [3, s. 676].

İbtidai araşdırmanın daha bir xüsusiyyəti onun spesifik yekun aktla tamamlanmasıdır. İbtidai istintaqın özəlliyi ittiham aktı ilə tamamlanmışdır. İttiham aktı ibtidai istintaqın son məhsulu, onun nəticə aktıdır. O, cinayət işi üzrə ibtidai istintaqın qurtarmasını və onun nəticələrini özündə əks etdirir [2, s. 573]. İttiham aktı məhkəməyədək icraatda cinayət təqibinin həyata keçirilməsi ilə bağlı qəbul edilən cinayət-prosessual aktların əsas növlərindən biridir. Adından da göründüyü kimi, ittiham aktı ittiham xarakterli aktlara aiddir. İttiham aktı başda olmaqla, bütün ittihamedicilərin aktların cavab verməli olduğu əsas tələblərə aşağıdakılar aid edilir. Birincisi, ittiham aktı qanunvericiliyə cavab verən, yəni qanuni olmalıdır; ikincisi, hər bir cinayət-prosessual akt, o cümlədən ittiham aktı əsaslı olmalıdır – prosesual aktın əsaslılığı onda öz əksini tapan nəticələrin və israrların işin faktiki hallarından irəli gəlməsini, ona tam uyğun olmasını ifadə edir; üçüncüsü, prosesual akt əsaslandırılmış olmalıdır; nəhayət, cinayət-prosessual akt, o cümlədən, ittiham aktı

vaxtında qəbul edilməlidir.

İttiham aktı ibtidai istintaq aparılması məcburi olan cinayət işləri üzrə məhkəməyədək icraatın cinayət təqibi ilə bağlı yekun və nəticəvi prosesual sənədi olduğu kimi, yekun protokol da böyük ictimai təhlükə törətməyən aşkar cinayətlər üzrə məhkəməyədək sadələşdirilmiş icraatın yekun və nəticəvi prosesual sənədidir. Böyük ictimai təhlükə törətməyən aşkar cinayətlər üzrə məhkəməyədək sadələşdirilmiş icraat sonunda ittiham aktı tərtib edilmir. Barəsində bəhs edilən icraat növü təhqiqatçı tərəfindən aparıldığı üçün məhkəməyədək sadələşdirilmiş icraatın aparılması nəticələrinə dair yekun protokol da onun tərəfindən tərtib edir. Yekun protokolla ittiham aktı arasında, prinsipcə mahiyyət fərqi olmasa da (onların hər ikisi mahiyyətcə, məhkəməyədək icraatda yekun ittiham formulunu nəzərdə tutur), struktur quruluşuna görə onlar bir-birindən fərqlənirlər. Bu, ibtidai istintaq və məhkəməyədək sadələşdirilmiş icraat növündə təhqiqatın prosesual forması arasındakı fərqlərdən irəli gəlir. İbtidai istintaq məhkəməyədək icraatın daha mürəkkəb, daha təkmil forması olduğu üçün onun yekun prosesual aktının quruluşuna da daha geniş tələblər irəli sürülür. Böyük ictimai təhlükə törətməyən aşkar cinayətlər üzrə məhkəməyədək sadələşdirilmiş icraat növündə təhqiqat isə adından da göründüyü kimi, ibtidai araşdırmanın daha sadə, daha sürətlə başa gələn bir növü olduğu üçün onun nəticəvi prosesual aktının quruluşuna da daha sadə tələblər irəli sürülür [7, s. 379].

İbtidai araşdırmanın daha bir özəlliyi onun profilaktik əhəmiyyət kəsb etməsindədir. Cinayətkarlığın profilaktikası cinayətkarlığın, müəyyən növ cinayətlərin, konkret cinayətin səbəb və şəraitinin aşkar edilməsi, zəiflədilməsi və neytrallaşdırılması üzrə, həmçinin həyat şəraitinə, yaxud davranışına görə artıq cinayət yoluna düşməyə yaxın olan, yaxud da artıq cinayət yoluna düşmüş ayrı-ayrı şəxsləri cinayətdən çəkəndirməyə və belə vəziyyətdən çıxarmağa yönələn çoxsəviyyəli və məqsədyönlü dövlət və ictimai tədbirlər sistemidir [6, s. 115.]. İbtidai istintaqın profilaktik əhəmiyyətinin hüquqi əsasını CPM-in 221-ci maddəsi təşkil edir. Həmin maddənin mahiyyətinə görə, cinayətlərin profilaktikasına dair müstəntiqin fəaliyyəti dövlət tərəfindən bu subyektin vəzifəsi kimi müəyyən edilmişdir. Bu maddənin əhəmiyyəti həm də ondadır ki, o, cinayətlərin profilaktik fəaliyyətinin məzmununun nədən ibarət olmasına dair leqal mövqe nümayiş etdirir. Belə ki, həmin maddənin tələbinə görə, cinayətlərin profilaktikası cinayətin

törədilməsi üçün şərait yaratmış halların müəyyən olunmasını və müəyyən olunmuş həmin halların aradan qaldırılmasını ehtiva edir. Qanunvericiliyin tələblərinə görə, ibtidai istintaq apararkən müstəntiq istintaq edilən konkret cinayətin törədilməsinə imkan yaratmış halları müəyyən etməlidir. Qanunvericiliyə görə, cinayətin törədilməsinə imkan yaratmış hallar özündə cinayətin səbəb və şəraiti ehtiva edir. Daha

sonra qanunvericilik tələb edir ki, əgər müstəntiq bu halları müəyyən edərsə və buna zərurət olarsa, aidiyyəti üzrə hüquqi şəxsə, yaxud vəzifəli şəxsə təqdimat ünvanlamalıdır. Həmin təqdimatda müəyyən edilmiş neqativ halların aradan qaldırılması üçün zəruri tədbirlərin görülməsi haqqında göstəriş nəzərdə tutulmalıdır.

Ədəbiyyat siyahısı:

1. Abbasova F.M. Cinayət prosesi. Xüsusi hissə. Dərslik. Bakı: Hüquq Yayın Evi, 2021, 520 s.
2. Aslanov S.X. İbtidai istintaq. Bakı: Qanun, 2015, 608 s.
3. Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin kommentariyası / C.H. Mövsümov, B.S. Kərimov, Ə.H. Hüseynov. Bakı: Digesta, 2016, 1336 s.
4. Cəfərquliyev M.Ə. Azərbaycan Respublikasının cinayət prosesi. Dərslik. Bakı: Qanun, 2008, 768 s.
5. Eyvazov H.Q. Cinayət mühakimə icraatında ibtidai araşdırma sirri (istintaq sirri). Bakı: Qanun, 2010, 216 s.
6. Səməndərov F.Y. Kriminologiya. Ali məktəblər üçün dərs vəsaiti. Bakı: Digesta, 2012, 240 s.
7. Vəliyev X.R. Cinayət prosesində ittiham. Monoqrafiya. 2 cildə. I cild. Bakı: Hərbi nəşriyyat, 2020, 464 s.

XÜLASƏ

Azərbaycan Cinayət-Prosessual Məcəlləsinə əsasən, ibtidai araşdırma ibtidai istintaq və təhqiqatdan ibarət olan məhkəməyədək aparılan icraattır. İbtidai istintaq cinayət işlərinin sürətli və tam araşdırılması, təqsirkarların müəyyən edilməsi üçün müstəntiq və prokuror tərəfindən aparılır və məhkəməyədək icraatın əsas, ciddi növüdür. Təhqiqat isə ibtidai araşdırmanın digər növü olub, təxirəsalınmaz istintaq hərəkətləri və sadələşdirilmiş icraatı əhatə edir.

İbtidai istintaq müstəntiq, təhqiqat isə təhqiqatçı tərəfindən aparılır; prokuror isə prosessual rəhbərlik edir. İbtidai araşdırma sirri qanunla qorunur və məlumatların yayılması qadağandır.

İbtidai istintaq yekununda ittiham aktı, sadələşdirilmiş icraatda isə yekun protokol hazırlanır. İbtidai araşdırmanın mühüm xüsusiyyəti onun cinayətkarlığın profilaktikasında rolu və cinayətin səbəb və şəraitinin müəyyən edilərək aradan qaldırılması üçün aidiyyəti orqanlara təqdimatların verilməsidir. İbtidai istintaq müddətləri cinayətin ağırlığından asılı olaraq qanunla tənzimlənir.

GENERAL CHARACTERISTICS OF THE PRELIMINARY INVESTIGATION STAGE IN CRIMINAL PROCEEDINGS OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN

RUSTAMLI ZYUBEYDE

Doctoral student of the Department of Criminal Procedure Baku State University

SUMMARY

According to the Criminal Procedure Code of Azerbaijan, a preliminary investigation is a pre-trial

proceeding consisting of a preliminary investigation and an investigation. A preliminary investigation is conducted by an investigator and a prosecutor for the purpose of a quick and complete investigation of criminal cases and the identification of the guilty parties and is the main, serious type of pre-trial proceedings. Investigation is another type of preliminary investigation, which includes urgent investigative actions and simplified proceedings.

A preliminary investigation is conducted by an investigator, and an investigation is conducted by an investigator; the prosecutor supervises the proceedings. The secrecy of the preliminary investigation is protected by law and the dissemination of information is prohibited.

An indictment is drawn up as a result of the preliminary investigation, and a final protocol is drawn up in simplified proceedings. An important feature of the preliminary investigation is its role in the prevention of crime and the provision of recommendations to the relevant authorities for the identification and elimination of the causes and circumstances of the crime. The terms of the preliminary investigation are regulated by law depending on the gravity of the crime.

AZERBAIJAN CUMHURİYETİ CEZA MUHALEMESİNDE ÖN SORUŞTURMA AŞAMASININ GENEL ÖZELLİKLERİ

RUSTAMLI ZÜBEYDE

*Bakü Devlet Üniversitesi Ceza Muhakemeleri
Usulü Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi*

ÖZET

Azerbaycan Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'na göre, ön soruşturma, ön soruşturma ve soruşturmadan oluşan bir ön soruşturma sürecidir. Ön soruşturma, ceza davalarının hızlı ve eksiksiz bir şekilde soruşturulması ve suçluların tespiti amacıyla bir soruşturmacı ve bir savcı tarafından yürütülür ve esas ve ciddi bir ön soruşturma türüdür. Soruşturma, acil soruşturma işlemlerini ve basitleştirilmiş yargılamayı içeren bir diğer ön soruşturma türüdür.

Ön soruşturma, soruşturmacı tarafından yürütülür ve soruşturma da soruşturmacı tarafından yürütülür; savcı, soruşturmayı denetler. Ön soruşturmanın gizliliği kanunla korunur ve bilginin yayılması yasaktır.

Ön soruşturma sonucunda iddianame düzenlenir ve basitleştirilmiş yargılamada ise kesin tutanak düzenlenir. Ön soruşturmanın önemli bir özelliği, suçun önlenmesindeki rolü ve suçun nedenlerinin ve koşullarının tespiti ve ortadan kaldırılması için ilgili makamlara tavsiyelerde bulunmasıdır. Ön soruşturmanın süreleri, suçun ağırlığına bağlı olarak kanunla düzenlenir.

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА СТАДИИ ПРЕДВАРИТЕЛЬНОГО РАССЛЕДОВАНИЯ В УГОЛОВНОМ СУДОПРОИЗВОДСТВЕ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

РУСТАМЛИ ЗЮБЕЙДЕ

Докторант кафедры Уголовного процесса Бакинского Государственного Университета

РЕЗЮМЕ

Согласно Уголовно-процессуальному кодексу Азербайджанской Республики, предварительное следствие – это процесс предварительного расследования, состоящий из предварительного следствия и дознания. Предварительное следствие осуществляется следователем и прокурором в целях быстрого и полного расследования уголовных дел и установления лиц, совершивших преступления. Это основной и ответственный вид предварительного расследования. Следствие – это другой вид предварительного расследования, включающий неотложные следственные действия и упрощенное судебное разбирательство.

Предварительное следствие производится следователем, который, в свою очередь, руководит расследованием; прокурор осуществляет надзор за расследованием. Тайна предварительного расследования охраняется законом, разглашение сведений не допускается. По итогам предварительного расследования выносятся обвинительное заключение, а в упрощенном порядке – заключительный отчет. Ключевым аспектом предварительного расследования является его роль в предупреждении преступлений и выработке рекомендаций для соответствующих органов по выявлению и устранению причин и условий совершения преступлений. Сроки предварительного расследования регулируются законом в зависимости от тяжести преступления.

Rəyçi: h.e.d., professor F.M.Abbasova

Təqdim edən: Z.Y.Rüstəmli

Daxil olma tarixi: 08.07.2025

Təkrar işlənmə tarixi: göndərilməyib.

Çapa imzalanma tarixi: 15.09.2025